

בכל עצרת, בכל כנס, לעיתים באותו הזמן. קשה להאמין שזה אחד.

מילחמת ששת הימים יצרה עבור דורי את האפשרות להיפגש בפעם הראשונה עם פלסטינים מחוץ למדינת ישראל. אחרי המלחמה הצטרפתי לעבר אל-עזיז זועבי, שהיה חבר-כנסת מטעם מפ"ם ושנפטר לפני 15 שנה, כביקורים בגדה המערבית. היו לו הרבה קרובים ומכרים. הוא לקח אותי לרימוןה טוויל, שהיתה החלוצה הפלסטינית הראשונה שפתחה את ביתה לישראליים, ימים ספורים אחרי המלחמה. אצלה בבית היו המגעים הראשונים שלנו עם האינטיגנציה, עם ראשי הישוב, עם ראשי המישות פחות הגדולות. אצלה בבית היו לנו המון ויכוחים ושיחות ומאז, במשך הרבה שנים, הבית שלה — תחילה כשכס ואחר-כך כמאללה — הפך למרכז.

אילן דסה, תעלום חיה

מאז מקפיד דורי לקיים קשר רצוף עם הפלסטינים בשטחים הכבושים ומבקר שם, לדבריו, לפחות פעמיים-שלוש בשבוע, גם עכשיו, בימי האינתיפאדה הסוערים. הוא הצליח ליצור קשרים הדוקים עם הפלסטינים לדבריו: "לא רק שאני מכיר את כל ההנהגה הפלסטינית מימין ומשמאל, אני גם רכשתי את אמון, מכיוון שמעולם לא שיקרתי. אני מכיר לא רק את ההנהגה הוותיקה, אלא גם את ההנהגה החדשה, העומדת היום כראש המאבק. אני מכיר את כל מי שנושא את האינתיפאדה. לכן אין לי בעיה לעשות פעור לות בשטחים — החל מביקורים, מישלחות, מישלוחי תרופות, הופעות משותפות, מאמץ רים בעיתונות שלהם. הרברים נכנסו למסלול".

נקודת-ציון נוספת בקאריירה הפוליטית שלו היא מילחמת-הלבנון. הוא סיפר כי הגיע למחנות צברה ושאתילה יומיים אחרי הטבח, ביחד עם העיתונאי עווד ליפשיץ וצלם. הן מראות המחרידים שראה שם הזכירו לו את ביקורו באושוויץ. הוא היה בתקופת מילחמה זו פעיל בוועידת-נגד-המילחמה בלבנון.

אחרי המלחמה, במקביל לפעילותו העניפה במחנה-השמאל, החליט להקים גוף-גג שנקרא הוונד לדיאלוג ישראל-פלסטיני מ"סודם של בני עדות המזרח". כבר לפני שנים הגיעתי למסקנה שאם לא נרכוש את אחינו המזרחיים בישראל למען השלום, לא יהיה שלום. חרה לי איך כל השנים מטלפים את הדמות שלנו כמודע ובמכוון בעיתונות, בטלוויזיה, במימסד ואפילו בתוך חלק מהשמאל.

דיוקנו של פעיל בלתי נלאה

לטיף והוריו במעברה (1955). מעולם לא שיקרתי.

לטיף בבגדאד ואשם מס' 1

איד דוחקים אותנו לפינה והופכים אותנו, בעל כורחנו, לאויבי-ערבים ולשונאייה-ש' לום. רצינית להקים ועד שיקוף את כל החוגים בכל הארץ. הרשתי את הארץ יומיים, וכי (המשך בעמוד 14)

אחרי שסירבו לבקשתי, ביקש להעביר לו את ויאוטולוק. הוא המתין בחוץ בסבלנות ואי כן, כעבור חצי שעה, נקרא פנימה לפגישה עם ראשה-מישלחת. "אחרי-כך המשכתי לשלוח לאותו אדם את ויאוטולוק במשך שנים, דרך פאריס."

שי הוצאתי מהם שהיו במקום פצועים". דורי הסתובב בכל בתי-החולים באזור, כשהוא מחפש את הפצועים. הוא מצא אותם בביילונסון. בקומה השביעית. לתדהמתו לא היתה שם שמירה. נכנסתי לחדר וראיתי שישה פצועים. בתחילה הם מאוד נבהלו. הרגעתי אותם, והכי זקן מביניהם התחיל לספר מה קרה. רשמתי כל מילה, ואחר-כך התחמתי אותם על העדויות. "אחרי-כך המיסמכים האלה הוצגו כמיסמכים רישמיים בבית-המישפט, ומאוחר יותר הוצגו אותם כספר. העדויות המקוריות עד-יין אצלי, ואמרתי שאתן אותם רק למוסיאון שיקום בכפר-קאסם לזכר הטבוחים. המאמר הראשון על כפר-קאסם היה מאמר שלי בענף-הישר. במשך חודש ימים הוא נשלח לצנזורה ולא אושר. עד שכל הארץ ידעה וזו אורי אורי חוברת שבה נכתבה האמת על כפר-קאסם. היינו הראשונים שהוצגו והפצנו את כל החומר.

בשבילי כפר-קאסם היה ציון-דרך. מאז גיבשתי עמדה שחיבים להגיע לשלום עם הערבים, ושהערכה הטובה ביותר לביטחונה של ישראל היא הקמת מדינה פלסטינית". זמן קצר אחרי מיבצע-סיני נשלח דורי במשלחת למוסקבה. הוא לקח איתו את הג' ליון הראשון של כתבה-העת ויאוטולוק, שבו היו מאמרים נגד המיבצע. במוסקבה ראה מישלחת גדולה של מיצרים, והחליט ליצור איתה קשר. הוא לקח את העיתון וניגש אליהם. הוא ביקש להיפגש עם ראש המישלחת.

שעשיתי — להביא את השואה לבני עדות המזרח.

במקביל לפעילותו הפוליטית המתרחבת, נאלץ דורי, כמו רבים מחבריו בנייה-מעברות, לעזוב לפרנסת המישפחה בת תשע הנפשות. הוא עבד בעבודות שונות, החל מבניין, דרך עבודה פיסית בנמל יפו, פועל במאפיה ושליח בדואר של גיבעתיים.

פעילותו העניפה הביאה כבר אז את שימי עו למאיר יערי, מנהיג מפ"ם. הוא קרא לו לשיחה והציע לו להשתלב באופן מסודר בפעילות במיפלגה. הוא הציע לי שלוש הצעות: להצטרף לדור הצעיר, למחלקה לעדויות המזרח או למחלקה לאיגוד המיקצועי. אמרתי שאיני רוצה אף אחד משלוש ההצעות, ואמרתי שאני רוצה להשתלב במחלקה העירייתית. הוא מאוד התרשם, ומאז התחלתי לעבוד במחלקה העירייתית, כסגנו של שימחה פלפן ז"ל. אז התחילה הפעולה המסודרת שלי. היה אז המאבק נגד המימשל הצבאי, נגד הפקעת האדמות ועוד."

עדויות מכפר-קאסם

במלחמת-סיני, 1956, אירע הטבח בכפר-קאסם. הגירסה שלו, שהרעיות עליה חלוקת: "יומיים אחרי הטבח קיבלנו מיכתב מחבר קיבוץ שכן, שסיפר על דברים נוראים שנעשו בכפר ושכדאי לברוק אותם. הגעתי לשם לבר. היה עוצר ככפר ולא הצ' לחתי להיכנס. חיכיתי עד הערב, עד הפועלים חזרו מן העבודה. ניסיתי לדובב אותם, ובקר